

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 15.

FÖLDRAJZ
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2014. május 15. 14:00

I.

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

Az **I. részfeladatlap** megoldására felhasználható időkeret **20 perc**, ebben a részben **a középiskolai atlasz**, illetve egyéb segédeszköz **nem használható**. Az idő letelte után **a megoldott feladatlapot adja át a felügyelő tanárnak!**

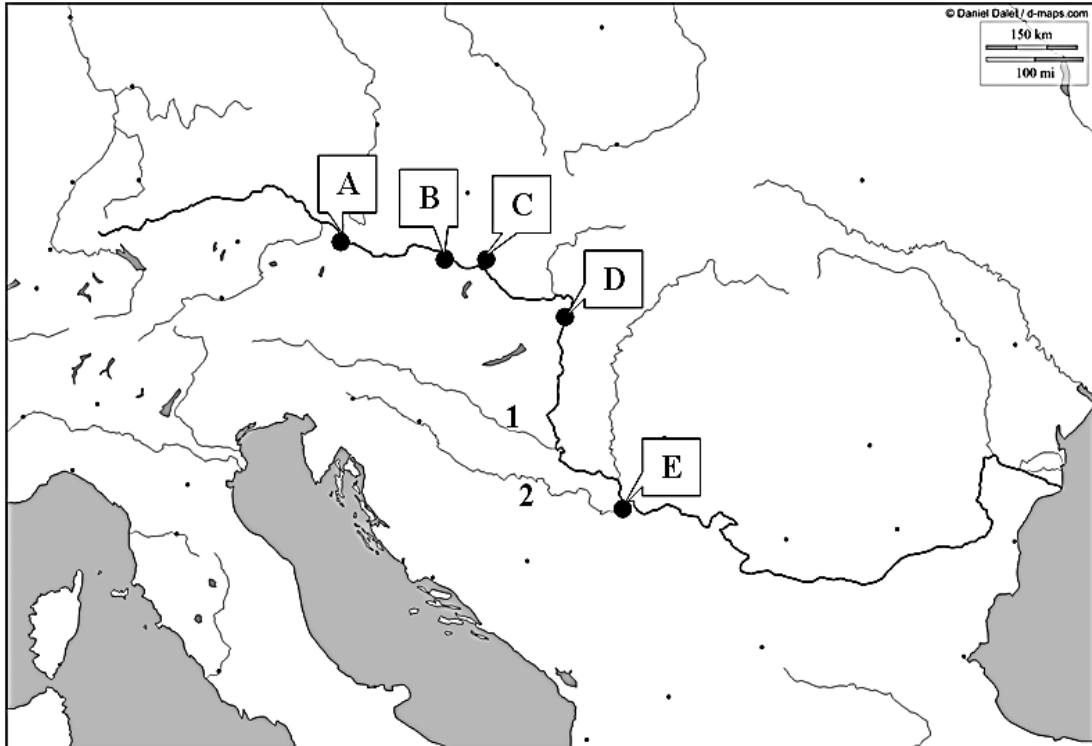
A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. rész

1. Tanulmányozza a térkép vázlatot, majd oldja meg a feladatokat!

a) Nevezze meg a térkép vázlatban számokkal jelölt folyókat!

- 1.
- 2.

2 pont	

b) Nevezze meg a térkép vázlatban nagybetűkkel jelölt városokat!

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.

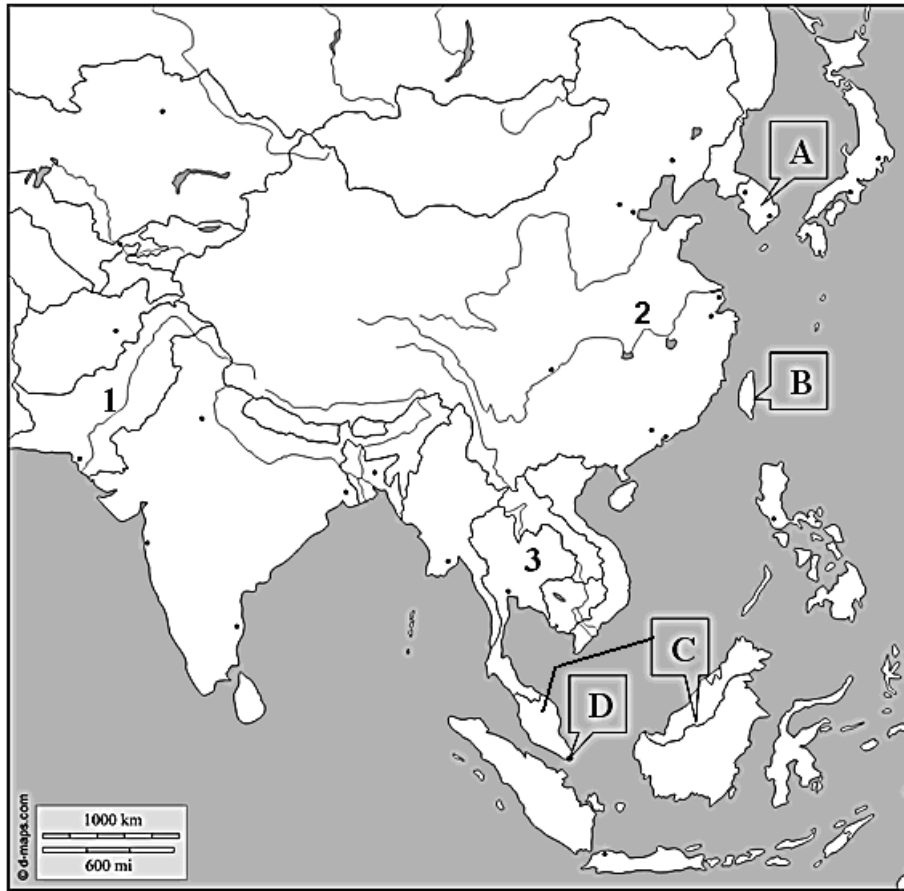
Melyik város nem főváros a bejelöltek közül? Írja a város betűjelét a négyzetbe!

6 pont	

8 pont	

2. Tanulmányozza a térképvázlatot, majd oldja meg a feladatokat!

a) Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelzett földrajzi fogalmakat!

- 1. (folyó)
- 2. (folyó)
- 3. (félsziget)

3 pont	

b) Nevezze meg a térképvázlatban nagybetűkkel jelölt országokat, városállamot és szigetet!

- A.
- B.
- C.
- D.

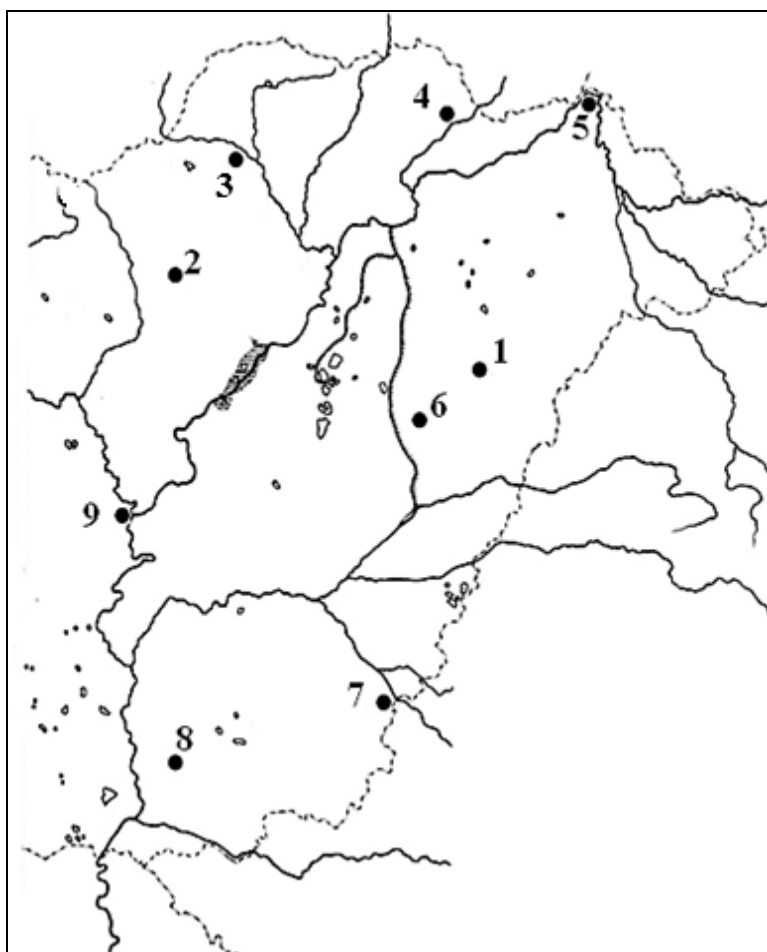
Melyik ország jelentős kőolajtermelő? Írja az ország betűjelét a négyzetbe!

5 pont	

8 pont	

3. Tanulmányozza a térkép vázlatot, majd oldja meg a feladatot!

Nevezze meg a térkép vázlatban számokkal jelölt városokat!

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

9 pont	

<i>A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám:</i>	25 pont	

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám
	1.	8	
	2.	8	
	3.	9	
ÖSSZESEN		25	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
- Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 15.

FÖLDRAJZ
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2014. május 15. 14:00

II.

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

A **II. részfeladatlap** megoldására felhasználható időkeret **100 perc**. Ebben a részben a megoldáshoz használhatja **a középiskolai atlaszt**. Amennyiben indokolt, **használjon zsebszámológépet**, de a feladatlapban minden esetben **tüntesse fel a megoldás menetét is**. Ha szükséges, használhat körzőt és vonalzó is.

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

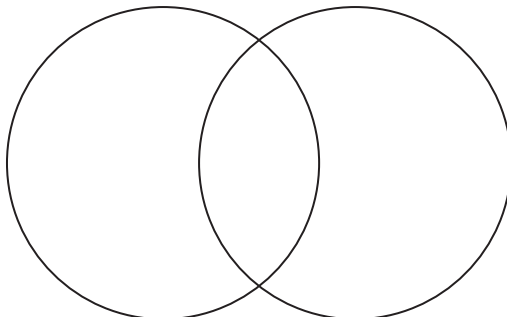
Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrészt pontot nem kaphat.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál több válasz (pl. kettő helyett három példa megnevezése) nem jár többletponttal.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. A bolygók mely csoportjára vonatkoznak az alábbi állítások? Írja az állítások sorszámát a halmazábrába a megfelelő helyre! Nem tud minden állítást elhelyezni, karikázza be ezek sorszámát!

Föld-típusú bolygók Jupiter-típusú bolygók

1. Az ide tartozó bolygókra a nagy méret és a kis sűrűség jellemző.
2. Nincs saját fényük.
3. Ellipszis alakú pályán keringenek a Nap körül.
4. A Nap közelében lassan, a Naptól távolabb gyorsabban mozognak a pályájukon.
5. Nincs holdjuk vagy csak kevés holdjuk van.
6. Ide sorolják a kisbolygókat is.

6 pont	

2. Hány centiméternek felel meg a térképen a valóságban megtett 22 km, ha a térkép méretaránya 1: 200 000?

A számítást itt végezze!

A valóságban megtett távolság a térképen: centiméternek felel meg.

2 pont	

3. Párosítsa a tájakat a megfelelő nagyszerkezeti egységekkel (elemekkel)! Írja a nagyszerkezeti egység betűjelét a táj neve után! A lehetséges helyes válaszoknál több megadása pontlevonással jár.

A) ösföld (őmasszívum)	1. Guyanai-hegyvidék	
B) röghegység	2. Atlasz	
C) gyűrthegység	3. Appalache	
	4. Dél-kínai-hegyvidék	
	5. Skandináv-hegység	

5 pont	

4. Oldja meg a folyók felszínformálásával kapcsolatos feladatokat!

a) Milyen szakaszjellegű folyót ábrázolnak az egyes képek? Írja a képek alá!

A).....	B)	C)

Melyik szakaszjelleg kapcsolható az alábbi folyószakaszokhoz? Írja a megfelelő kép betűjelét a négyzetbe!

1. A Tisza magyarországi szakasza:
2. A Duna szigetközi szakasza:

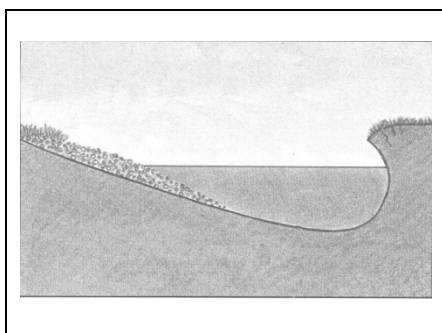
5 pont	

b) Nevezze meg a folyók munkavégző képességét befolyásoló két tényezőt!

.....

2 pont	

c) Milyen szakaszjellegű folyó medrének keresztmetszetét mutatja az ábra?

Szakaszjelleg:

1 pont	

8 pont	

5. Tanulmányozza az ábrát, és válaszoljon a kérdésekre!

a) Melyik légköri képződményt mutatja be az ábra?

Nevezze meg a képződmény „A” és „B” betűvel jelölt elemeit!

A:

B:

3 pont	

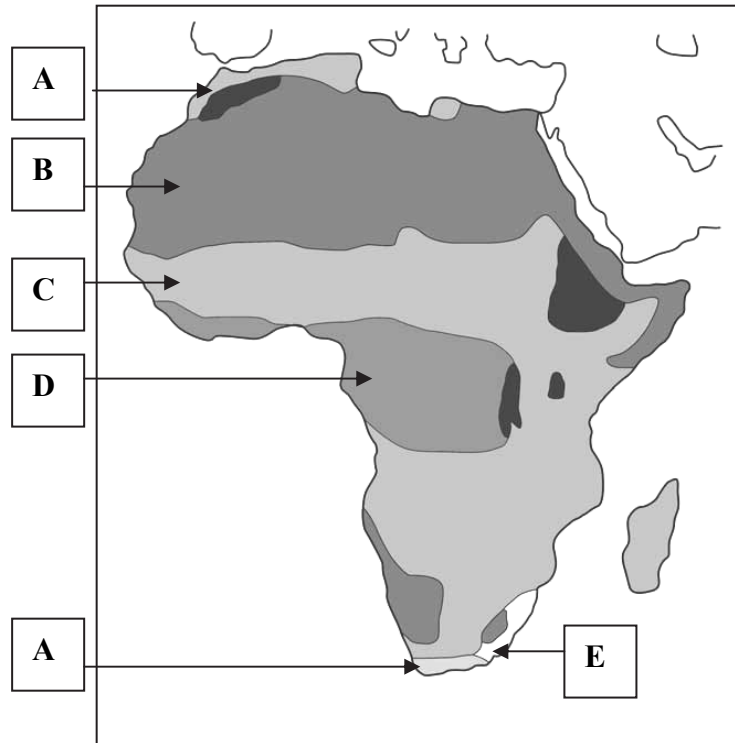
b) Döntse el, hogy igazak-e vagy hamisak a fenti ábrán C betűvel jelölt település időjárására vonatkozó állítások! Írjon I betűt az igaz, és H betűt a hamis megállapítások sorszámára elé!

- 1. Az elkövetkezendő időszakban heves záporok várhatók.
- 2. Tartós, csendes esőre van kilátás.
- 3. A légnyomás az elkövetkezendő időben változatlan marad.
- 4. Hamarosan az itt levőnél melegebb levegő érkezik a terület fölé.
- 5. Várhatóan megerősödik a szél.

5 pont	

8 pont	

6. A térképvázlat az egyes földrajzi övek, illetve éghajlati területek elhelyezkedését mutatja Afrikában, amelyeket nagybetűkkel jelöltünk. Döntse el, hogy mely földrajzi övre, területre vonatkoznak az egyes állítások! Írja a megfelelő öv, illetve terület betűjelét az állítások sorszámára elé!

	1. Az Egyenlítőtől távolabb fekvő területein 8–10 hónapig tart a szárazság.
	2. Elsődleges felszínformáló folyamatai: az aprózódás és a szélérozió.
	3. Nyáron a passzát szélrendszer, télen a nyugatias szelek alakítják az éghajlat jellemzőit.
	4. A nyári hónapokban a tenger felől nedves levegő érkezik a területre.
	5. A rovarok terjesztette betegségek és a legelők hiánya miatt nincs jelentős állattenyésztés.
	6. Négy évszakából a tél a legcsapadékosabb.
	7. A napi hőingás/ hőingadozás rendkívül nagy.
	8. A kezdetleges módszerekkel folytatott földműveléshez a termőföldeket az esőerdők felégetésével nyerik.

8 pont	

7. Mely fogalmakra vonatkoznak a meghatározások? Írja a fogalmat a megfelelő vonalra!

1. A születések és a halálozások számának különbsége:
2. Az egy területegységre jutó népesség száma:

2 pont	

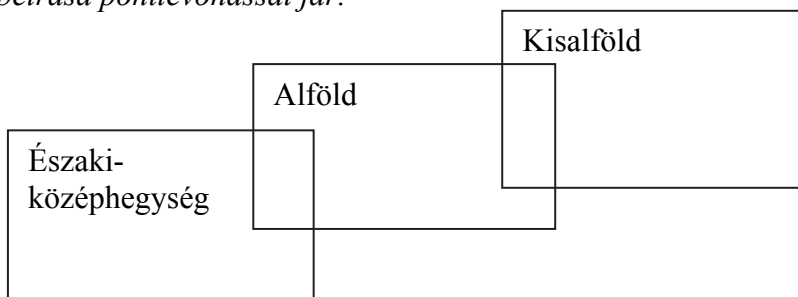
8. A számokkal jelölt állítások a betűkkel jelölt országokra vonatkoznak. Írja a megfelelő betűjeleket az állítások sorszáma elé!

- A) Olaszország
- B) Ausztria
- C) Nagy-Britannia
- D) mindhárom országra vonatkozik
- E) egyik országra sem vonatkozik

- 1. Az Európai Unió tagja.
- 2. Energiatermelésében jelentős szerepe van a vízenergiának.
- 3. Államformája alkotmányos királyság.
- 4. Nem tagja az euro-övezetnek.
- 5. Hangulatos Duna menti fővárosa egyben az OPEC székhelye is.
- 6. Szőlő- és bortermelése világviszonylatban is jelentős.
- 7. A XIX. század végéig a világ vezető hatalma volt.
- 8. Az ország északi nagyvárosaiban tömörül az ipari termelés döntő része.
- 9. Fővárosa a világ jelentős pénzügyi központjai közé tartozik.
- 10. Jelentős bauxitvagyonnal rendelkezik.

10 pont	

9. Az alábbi állítások a hazai nagytájakra vonatkoznak. Egyes állítások több tájhoz is kapcsolhatóak, de van olyan állítás is, amely egyikhez sem. Írja az állítások sorszámaát a halmazábrába a megfelelő helyre! Karikázza be annak az állításnak a sorszámaát, amely egyik helyre sem írható! A lehetséges helyes válaszok számánál több beírása pontlevonással jár.

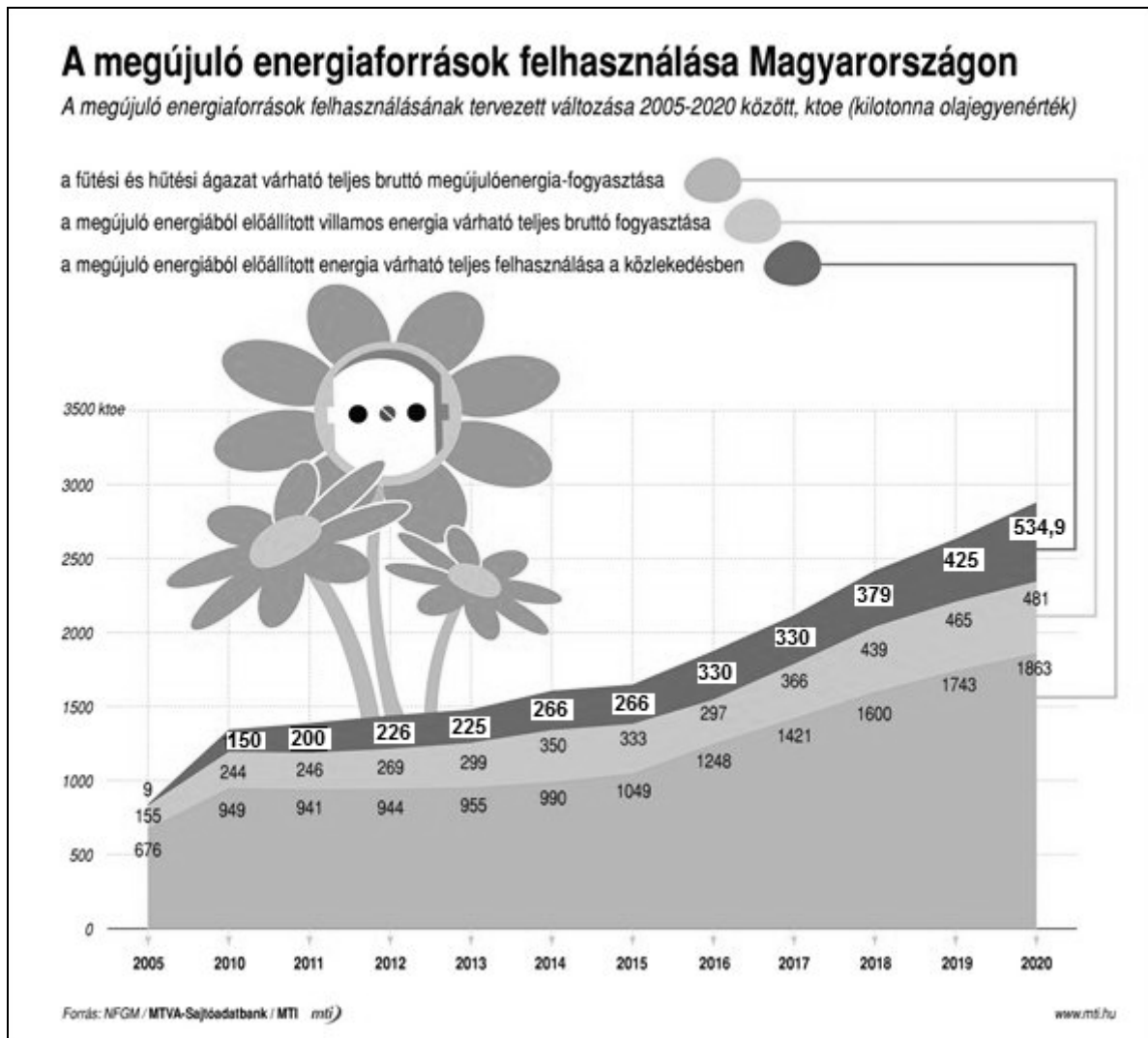
1. Jelentős szerepe van a hazai szénhidrogén-bányászatban.
2. Jellegzetes településtípusa a kis lélekszámú útifalu.
3. Területén mérik a legnagyobb évi közepes hőingást/ hőingadozást hazánkban.
4. Hazánkban ez a táj kedvező természeti feltételeket biztosít a szélenergia hasznosításához.
5. Jelentős borvidékek találhatók a területén.
6. Egykori, mára már átalakult nehézipari központjai a táj folyói mentén elhelyezkedő medencékben alakultak ki.
7. Területén jelentős vegyipari üzemek jöttek létre.
8. Az óceáni és a mediterrán hatásnak köszönhetően hazánk legcsapadékosabb tája.
9. Homokos, löszös és szikes területeket egyaránt találunk ezen a tájon.

9 pont	

10. Nevezze meg, hogy mely országokra vonatkoznak az alábbi állítások! Írja az állítások mellé az ország nevét és fővárosát!

	Ország	Főváros
1. Afrika legfejlettebb gazdaságú országa.		
2. A keleti partvidék hatalmas nagyvárosaiban állítják elő Latin-Amerika ipari termelésének közel harmadát.		
3. A kelet-ázsiai félsziget déli országának töretlen és gyors gazdasági fejlődése a XX. század második felében kezdődött, hajógyártása autó- és elektronikai ipara világszínvonalú.		
4. Az egykori brit gyarmatbirodalomhoz tartozó, egymilliárd lakosú ország, ahol a vallási előírások ma is jelentősen befolyásolják a társadalmi érintkezést.		
5. A csendes-óceáni (kelet-ázsiai) gazdasági térség centrumországa.		

10 pont	

11. Tanulmányozza a diagramot, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Az ábra forrása: <http://www.pannonmuhely.hu/energiatakarokos/?energetika=4>

- a) Nevezzen meg kettőt a diagram címében szereplő energiaforrások közül!

.....

2 pont

- b) Melyik évtől számíthatunk összességében az alternatív energiaforrások felhasználásának intenzívebb növekedésére?

1 pont

- c) Állapítsa meg, hogy melyik gazdasági ágazat használ napjainkban a legkisebb mennyiségben megújuló energiaforrásokat!

.....

Nevezzen meg egy lehetséges megoldást a megújuló energiaforrások nagyobb arányú felhasználására ebben az ágazatban!

.....

2 pont	

- d)** Számítsa ki, hogy 2020-ra a villamosenergia-előállítás megújuló energiafogyasztása hány %-a lesz a fűtés-hűtésre felhasznált megújuló energiának! *Az eredményt egész számra kerekítve adja meg!*

A számítást itt végezze!

Eredmény: %

2 pont	

7 pont	

<i>A feladatlap-résszel elérhet összes pontszám: 75 pont</i>	

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor		25	
II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor	1.	6	
	2.	2	
	3.	5	
	4.	8	
	5.	8	
	6.	8	
	7.	2	
	8.	10	
	9.	9	
	10.	10	
	11.	7	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		100	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
(I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor) Az írásbeli vizsgarész pontszáma		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: